

Bruxelles, 5 martie 2020
(OR. en)

6650/20

ENV 160
ENER 77
IND 29
TRANS 102
ENT 27
SAN 77
AGRI 83

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	5 martie 2020
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	6338/20
Subiect:	Îmbunătățirea calității aerului – Concluziile Consiliului

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor concluziile Consiliului referitoare la subiectul sus- menționat, astfel cum au fost adoptate de Consiliu în cadrul celei de a 3754- a reuniuni a sale, desfășurată la 5 martie 2020.

**Îmbunătățirea calității aerului
- Concluziile Consiliului -**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

1. REAMINTEȘTE Comunicarea „O Europă care protejează: Aer curat pentru toți”¹, care prezintă eforturile de politică ale UE pentru sprijinirea și facilitarea luării de către statele membre a unor măsuri eficiente din punctul de vedere al costurilor vizând reducerea emisiilor provenite din diferite sectoare în vederea atingerii obiectivelor naționale de reducere a emisiilor și a standardelor de calitate a aerului înconjurător, recunoaște acțiunile comune întreprinse, identifică posibilitățile de finanțare, oferă un bilanț al situației actuale și al gradului de respectare a normelor și propune noi acțiuni de asigurare a respectării standardelor și calea de urmat;
2. REAMINTEȘTE că, în conformitate cu cel de al 7-lea Program de acțiune pentru mediu, ar trebui să se garanteze că, până în 2020, calitatea aerului exterior din Uniune s-a îmbunătățit semnificativ, apropiindu-se de nivelurile recomandate de OMS²;
3. REAMINTEȘTE prima evaluare prospectivă privind aerul curat a UE³, în care se preconizează că punerea în aplicare deplină a pachetului de măsuri adoptat de colegiitori în perioada scursă de la programul „Aer curat pentru Europa” din 2013 poate să asigure, până în 2030, concentrații de particule fine în suspensie în cea mai mare parte a UE sub valoarea orientativă a Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) și să asigure reducerea semnificativă a impactului asupra sănătății;

¹ Documentul 9048/18.

² Decizia nr. 1386/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind un Program general al Uniunii de acțiune pentru mediu până în 2020 „O viață bună, în limitele planetei noastre” (JO L 354, 28.12.2013, p. 171).

³ Doc. 10360/1/18 REV 1.

4. REAMINTEȘTE concluziile sale privind Raportul special nr. 23/2018 al Curții de Conturi Europene intitulat „Poluarea atmosferică: Sănătatea noastră nu este încă protejată în mod suficient”⁴, în care a subliniat necesitatea adoptării de măsuri suplimentare eficace privind calitatea aerului și a unei legislații coerente în cadrul tuturor politicilor Uniunii, precum și necesitatea de a se ține seama de cele mai recente date științifice referitoare la consecințele asupra sănătății umane, precum și de a se lua în considerare orientările OMS;
5. SALUTĂ verificarea adecvării Directivelor privind calitatea aerului înconjurător (AAQ)⁵ și IA ACT de constatări cuprinse în aceasta; IA ACT de concluzia conform căreia Directivele AAQ au fost, în mare măsură, adecvate scopului și sunt coerente cu cadrul general de politică a UE privind aerul curat, inclusiv, în special, cu Directiva privind plafoanele naționale de emisie (PNE); RECUNOAȘTE că directivele constituie o bază de reglementare coerentă pentru îmbunătățirea calității aerului în UE și pentru criterii armonizate de evaluare a calității aerului în UE;
6. RECUNOAȘTE că politica UE privind calitatea aerului a contribuit în mod semnificativ la îmbunătățirea calității aerului în UE, numărul persoanelor expuse poluării atmosferice nocive scăzând în comparație cu 2008; SUBLINIAZĂ, cu toate acestea, că poluarea atmosferică rămâne cea mai importantă cauză a problemelor de sănătate din UE legată de mediu, estimându-se că aceasta provoacă peste 400 000 de decese premature în fiecare an; REAMINTEȘTE că populația din zonele urbane este deosebit de expusă; RECUNOAȘTE că poluarea atmosferică are efecte negative asupra ecosistemelor și contribuie la pierderea biodiversității;
7. SALUTĂ faptul că Directivele AAQ au ghidat instituirea unei monitorizări reprezentative de înaltă calitate a calității aerului, au stabilit standarde clare de calitate a aerului și au facilitat schimbul de informații fiabile, obiective și comparabile privind calitatea aerului în toate statele membre, inclusiv către un public mai larg, ceea ce a condus la creșterea gradului de sensibilizare a publicului și a sprijinit implementarea și asigurarea respectării standardelor de calitate a aerului; RECUNOAȘTE, cu toate acestea, că au fost exprimate unele preocupări cu privire la faptul că anumite dispoziții permit, în unele cazuri, o oarecare marjă de apreciere în ceea ce privește conceperea rețelei de monitorizare;

⁴ Doc. 15782/18.

⁵ Doc. 14712/19.

8. SUBLINIAZĂ că standardele stabilite de calitate a aerului, în special valorile-limită, au condus la o îmbunătățire semnificativă a calității aerului în ultimul deceniu; CONSIDERĂ, prin urmare, că este esențial să se utilizeze în continuare valori-limită pentru a proteja sănătatea cetățenilor; RECUNOAȘTE că Directivele AAQ nu au fost, cu toate acestea, pe deplin eficace și că există posibilități de îmbunătățire a cadrului existent pentru a se asigura că se ajunge la o bună calitate a aerului în întreaga UE, astfel încât să se evite efectele dăunătoare asupra sănătății umane și a mediului în ansamblul său;
9. ATRAGE ATENȚIA asupra faptului că cerința prevăzută de Directivele AAQ de a lua măsuri de remediere în cazul depășirilor observate a fost decisivă în ceea ce privește determinarea unor îmbunătățiri ale calității aerului, dar RECUNOAȘTE că acțiunile întreprinse la nivel local, național și la nivelul UE nu au fost întotdeauna suficiente pentru a respecta standardele de calitate a aerului și a scurta cât mai mult posibil perioadele de depășire a plafoanelor, precum și că există în continuare provocări legate de punerea în aplicare în mai multe domenii, printre care se numără necesitatea de a asigura coerența de acțiune atât între diferitele niveluri de guvernare, cât și între diferite sectoare;
10. SALUTĂ obiectivul Comisiei, astfel cum este stabilit în Comunicarea acesteia privind Pactul ecologic european, de a combate într-o și mai mare măsură poluarea prin măsuri preventive și de remediere și SALUTĂ acțiunile planificate în cadrul comunicării pentru a aborda poluarea atmosferică; SUBLINIAZĂ că este important să se valorifice lecțiile învățate din evaluarea legislației existente privind calitatea aerului, inclusiv rezultatele verificării adecvării, în scopul de a aprecia dacă actualul cadru juridic ar trebui revizuit pentru a permite o implementare și o asigurare mai eficientă și mai eficace a respectării dispozițiilor privind calitatea aerului, ținând seama de cele mai recente dovezi științifice privind impactul asupra sănătății umane și a mediului; SUBLINIAZĂ că orice propunere legislativă ar trebui, după caz, să facă obiectul unei evaluări cuprinzătoare a impactului;

11. SALUTĂ intenția Comisiei de a propune o revizuire a standardelor de calitate a aerului și AȘTEAPTĂ CU INTERES discuțiile privind astfel de propuneri, inclusiv în ceea ce privește o posibilă aliniere mai strânsă a standardelor UE de calitate a aerului cu orientările OMS privind calitatea aerului, care sunt în prezent în curs de revizuire și de actualizare; SUBLINIAZĂ că obiectivul principal al consolidării standardelor de calitate a aerului este de a reduce impactul negativ al poluării aerului asupra sănătății și a mediului; SUBLINIAZĂ importanța de a depune de eforturi pentru atingerea nivelurilor orientative de calitate a aerului ale OMS, contribuind astfel la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă relevante ale Organizației Națiunilor Unite; cu toate acestea, IA ACT CU ÎNGRIJORARE de faptul că, în pofida eforturilor de reducere a poluării atmosferice, atât la nivelul UE, cât și la nivelul statelor membre, în multe state membre standardele de calitate a aerului nu sunt încă îndeplinite pentru anumiți poluanți și că este nevoie să se ia măsuri corespunzătoare la toate nivelurile cât mai curând posibil;
12. ÎNCURAJEAZĂ Comisia să completeze revizuirea standardelor de calitate a aerului, în special valorile-limită, care au fost eficiente și sunt în continuare esențiale pentru a asigura un nivel minim de protecție, cu alte considerații privind modul în care o abordare bazată pe indicatorii de expunere medie ar putea contribui la reducerea expunerii totale a populației în general în toate arealele, luând totodată în considerare impactul asupra grupurilor vulnerabile, în cadrul zonelor și aglomerărilor desemnate în conformitate cu Directiva 2008/50/CE⁶, precum și la îmbunătățirea sănătății umane; în plus, INVITĂ Comisia să aibă în vedere revizuirea standardelor actuale de calitate a aerului în ceea ce privește ozonul, ținând seama de evaluarea diferiților factori care influențează nivelurile de ozon, precum circumstanțele geografice și climatice;
13. OBSERVĂ că principalele surse de poluare atmosferică din UE sunt: transporturile, atât cel rutier cât și cel nerutier; sectorul comercial, instituțional și al gospodăriilor, inclusiv încălzirea locuințelor; producția și distribuția de energie; consumul de energie în industrie; procesele industriale și utilizarea produselor; agricultura și deșeurile;

⁶ Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa (JO L 152, 11.6.2008, p. 1).

14. SUBLINIAZĂ că o politică eficace în domeniul aerului curat necesită o abordare integrată pentru a asigura coerența, care să fie evaluată în mod regulat, cu alte politici de mediu și cu toate celelalte domenii de politică relevante, inclusiv cu legislația UE privind sursele de emisii, cum ar fi politica în domeniul climei, al sectorului industrial, al energiei, al transporturilor și al agriculturii, și care să utilizeze mai bine sinergiile dintre toate domeniile de politică, făcând uz și de oportunitățile oferite de economia circulară și evitând totodată compromisurile; SUBLINIAZĂ necesitatea de a asigura beneficii conexe între acțiunile climatice și calitatea aerului, astfel cum se apreciază în mod corespunzător în Comunicarea Comisiei intitulată „O planetă curată pentru toți – O viziune europeană strategică pe termen lung pentru o economie prosperă, modernă, competitivă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei”⁷, având drept rezultat îmbunătățirea calității aerului, a sănătății umane și a ecosistemelor;
15. SUBLINIAZĂ că obiectivele privind calitatea aerului ar trebui să se reflecte pe deplin în legislația UE privind sursele de emisii și în elaborarea de noi inițiative sectoriale în cadrul Pactului ecologic european, inclusiv în ceea ce privește mobilitatea inteligentă, integrarea inteligentă între sectoare, energia din surse regenerabile, renovarea clădirilor, încălzirea locuințelor, agricultura și industria, inclusiv producția de energie; în acest context, SUBLINIAZĂ responsabilitatea comună a UE și a statelor membre de a menține și de a îmbunătăți calitatea aerului; INVITĂ Comisia să se asigure că orice propunere de act legislativ al UE privind sursele de emisii contribuie într-o măsură suficientă la atingerea standardelor de calitate a aerului;
16. CONSIDERĂ că este necesar un control periodic al impactului pachetului de politici al UE pentru un aer curat în ansamblul său; în acest sens, IA ACT de faptul că evaluarea prospectivă biennială privind aerul curat prezintă rapoarte periodice cu privire la situația calității aerului în UE și că primul raport al Comisiei adresat Parlamentului European și Consiliului cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a Directivei privind plafoanele naționale de emisii urmează să fie adoptat în 2020; IA ACT, de asemenea, de faptul că este în curs de elaborare o evaluare a Directivei privind emisiile industriale, aceasta urmând să analizeze mai amănunțit legăturile dintre legislația privind calitatea aerului și legislația care limitează emisiile celor mai mari instalații industriale și instalații de ardere din Europa și SOLICITĂ Comisiei să se asigure că sunt abordate toate sursele industriale relevante de poluare atmosferică;

⁷ Doc. 15011/18.

17. SUBLINIAZĂ că verificarea adecvării a constatat că, în ansamblu, politicile UE în domeniul energiei și al schimbărilor climatice sprijină îmbunătățirea calității aerului; SUBLINIAZĂ că este esențial ca noile cerințe în materie de eficiență energetică și de emisii în temeiul Directivei privind proiectarea ecologică, inclusiv pentru instalațiile de încălzire și pentru boilere, și noile criterii de durabilitate ale UE în temeiul Directivei privind energia din surse regenerabile⁸, al reformei politicii agricole comune (PAC), precum și al programelor naționale de control al poluării atmosferice și al planurilor naționale privind energia și clima, să contribuie la menținerea coerenței și a sinergiilor, evitând totodată compromisurile, cum ar fi în cazul utilizării biomasei atât în cazul instalațiilor de încălzire de tip rezidențial, cât și în cazul instalațiilor de ardere de dimensiuni medii;
18. SALUTĂ intenția Comisiei de a lua măsuri suplimentare în ceea ce privește decarbonizarea sectorului transporturilor către o mobilitate cu emisii zero, ceea ce ar trebui să genereze, de asemenea, beneficii conexe pentru calitatea aerului; ESTE DE ACORD că este important să fie abordată problema poluării aerului cauzată de emisiile generate de transporturi, în special în orașe, inclusiv cea a impactului vehiculelor de ocazie importate; SALUTĂ intenția Comisiei de a propune standarde mai stricte privind emisiile de poluanți atmosferici pentru vehiculele cu motor cu ardere, având în vedere și poluanții care nu sunt încă reglementați; ÎNCURAJEAZĂ sporirea strictetei pentru verificările conformității în funcționare a vehiculelor cu motor cu ardere în raport cu standardele privind emisiile de poluanți atmosferici, punând un accent deosebit pe testarea în condiții reale de conducere;
19. SALUTĂ intenția Comisiei de a propune noi măsuri de reducere a emisiilor generate de transportul maritim, ținând seama totodată de caracterul global al transportului maritim internațional, și de transportul pe căile navigabile interioare, precum și măsuri de îmbunătățire a calității aerului în porturi și în apropierea aeroporturilor; în acest context, SPRIJINĂ eforturile depuse de părțile contractante la Convenția de la Barcelona în cadrul COP21 în ceea ce privește Marea Mediterană;

⁸ Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (JO L 328, 21.12.2018, p. 82).

20. IA ACT de concluzia desprinsă din verificarea adecvării, conform căreia emisiile de amoniac, care este un precursor al pulberilor în suspensie, au scăzut considerabil mai puțin decât alte emisii din ultimul deceniu, printre altele din cauza absenței legislației specifice privind sursele; RECUNOAȘTE că sectorul agricol este principala sursă pentru totalul emisiilor de amoniac pe teritoriul UE; SUBLINIAZĂ că sunt deja disponibile măsuri pentru atenuarea acestor emisii, care sunt viabile din punct de vedere tehnic și economic și ÎNCURAJEAZĂ o aplicare mai largă a acestor măsuri; IA ACT de faptul că, deși PAC a fost supusă unei serii de reforme pentru a se îmbunătăți gradul ei de durabilitate din punctul de vedere al mediului, ameliorările ulterioare depind de rezultatul negocierilor privind viitorul acestei politici după 2020;
21. SALUTĂ eforturile depuse deja de UE și de statele membre în sensul unor acțiuni comune, cum ar fi dialogurile privind aerul curat și Forumul pentru aer curat; SPRIJINĂ cooperarea consolidată dintre UE, statele membre și autoritățile regionale și locale; SPRIJINĂ, de asemenea, cooperarea regională și acțiunile concrete de combatere a poluării atmosferice transfrontaliere, inclusiv în temeiul Convenției CEE-ONU privind poluarea atmosferică;
22. RECUNOAȘTE că, potrivit unor evaluări recente⁹, poluarea atmosferică din țările din Balcanii de Vest, în special în zonele urbane și industriale, rămâne o cauză gravă a problemelor de sănătate și are un efect negativ asupra mediului; SALUTĂ intenția Comisiei de a adopta o agendă verde pentru Balcanii de Vest, cu scopul de a sprijini țările din această regiune să ia măsuri eficiente în tranziția către o economie verde, care să includă îmbunătățirea calității aerului prin alinierea la standardele UE de calitate a aerului;

⁹ Broșura Agenției Europene de Mediu nr. 1/2020: „Western Balkan Countries - 20 years of cooperation with the EEA - Key developments, achievements and the way ahead” [Țările din Balcanii de Vest – 20 de ani de cooperare cu SEE – Principalele evoluții, realizări și calea de urmat] (SEE, Copenhaga, 2019)

23. ESTE DE ACORD că existența unor orientări suplimentare și, după caz, a unor cerințe mai clare în textul efectiv al Directivelor AAQ, ținând seama, acolo unde este necesar, de circumstanțele locale specifice, ar putea contribui la eficientizarea și îmbunătățirea efectului monitorizării, modelării și prevederilor privind planurile și măsurile, precum și ale punerii lor în aplicare și ar putea armoniza în continuare abordările aplicate acestora; SPRIJINĂ acțiunile planificate de Comisie în această privință în cadrul Pactului ecologic european, inclusiv prin valorificarea oportunităților oferite de digitalizare;
24. EVIDENȚIAZĂ necesitatea investițiilor care se impun pentru a sprijini reducerea poluării aerului, având în vedere că beneficiile politicilor privind calitatea aerului depășesc cu mult costurile de punere în aplicare a acestora; SUBLINIAZĂ importanța prioritizării, a accesibilității sporite și a utilizării fondurilor disponibile pentru îmbunătățirea calității aerului; în acest sens, SUGEREAZĂ punerea la dispoziție a unor inițiative specifice, fără a aduce atingere rezultatului negocierilor în curs privind CFM, pentru măsurile de îmbunătățire a sănătății care sunt cele mai eficiente din punctul de vedere al costurilor, în zonele cu caracteristici geografice sau climatice deosebite care fac ca respectarea valorilor-limită pentru calitatea aerului să fie mai dificilă; SUGEREAZĂ să se utilizeze, acolo unde este cazul, beneficiile comune pentru obiectivele climatice și calitatea aerului ca efect de levier pentru investițiile private;
25. În conformitate cu concluziile sale din 5 decembrie 2019¹⁰, CONSIDERĂ că impozitarea energiei ca instrument fiscal poate fi o parte importantă a stimulentei economice care orientează tranziția energetică de succes, stimulând reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și investițiile în economisirea energiei, contribuind în același timp la creșterea durabilă;
26. IA ACT de evaluările în curs ale orientărilor relevante privind ajutorul de stat, printre care orientările privind ajutorul de stat în domeniul mediului și al energiei, pentru a reflecta obiectivele de politică ale Pactului ecologic european, sprijinind o tranziție eficientă din punctul de vedere al costurilor către neutralitatea climatică până în 2050, și pentru a facilita eliminarea treptată a combustibililor fosili, în special a celor mai poluanți, asigurând condiții de concurență echitabile pe piața internă. SUBLINIAZĂ că obiectivele privind calitatea aerului trebuie să se reflecte pe deplin în evaluarea orientărilor privind ajutorul de stat;

¹⁰ Documentul 14608/19.

27. ACCENTUEAZĂ importanța asigurării unei tranziții juste și echitabile și SUBLINIAZĂ necesitatea unei energii curate, accesibile și suficiente pentru toți cetățenii europeni, în special pentru gospodăriile cu venituri mici;
28. EVIDENȚIAZĂ faptul că sensibilizarea opiniei publice și sporirea gradului de informare a acesteia cu privire la calitatea aerului și la impactul ei asupra sănătății și a ecosistemelor sunt esențiale și SPRIJINĂ eforturile Comisiei în acest sens.
-